

МЕРЕЖА

04080, м. Київ, вул. Межигірська, буд. 87-А літ. В
тел.: (044) 467 7567 / 69 факс: (044) 467 7566

info@network.org.ua
http://www.network.org.ua

«ПОГОДЖЕНО»:

Голова Наглядової Рада БО «МЕРЕЖА»

Протокол засідання від 06.07.2017 р.

 Я. Тишко

« 06 » липень 2017 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»:

Директор виконавчий

БО «МЕРЕЖА»

 В.І. Курпіта

« 06 » липень 2017 року

«ПОГОДЖЕНО»:

Голова Координаційної Рада БО «МЕРЕЖА»

Протокол засідання № _____ від _____

 Д. Шерембей

« 6 » липень 2017 року

ПОЛІТИКА ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПРОТИПРАВНИМ ДІЯМ БО «МЕРЕЖА» (НАДАЛІ – ПОЛІТИКА)

1. Загальні положення

Етичні зобов'язання Мережі Мережа була створена для виконання гуманітарної, етичної місії. Головною метою діяльності Мережі є здійснення, провадження та підтримка благодійної діяльності в інтересах суспільства, через надання допомоги та сприяння законним інтересам бенефіціарів у сферах благодійної діяльності, а також розвиток і підтримка українського суспільства у сфері впровадження комплексних проектів з профілактики та нерозповсюдження інфекційних та неінфекційних захворювань, що мають соціальне значення, у тому числі ВІЛ/СНІДу та інших захворювань в Україні, а також впровадження інших благодійних програм.

Для реалізації своєї мети, Мережа отримує від донорів грошові кошти (гранти), за рахунок яких самостійно або через своїх субгрантерів, реалізовує програми боротьби із захворюванням на ВІЛ-інфекцію, туберкульозу

Будучи організацією, завдання якої полягає в розподілі грошових коштів, призначених для задоволення потреб в області охорони здоров'я, Мережа несе відповідальність за збереження довірених їй донорами коштів або довірче управління довіреними їй засобами.

Звідси випливає, що найважливіший обов'язок Мережі полягає у відповідальному управлінні цими коштами, включаючи їх активний захист від незаконного або нецільового використання, щоб вони були отримані законними бенефіціарами для використання за прямим призначенням.

Умисне неефективне управління коштами або незаконне привласнення коштів є серйозним порушенням довіри по двох об'єктивних причинах:

- По-перше, заздалегідь визначеним бенефіціарам, зокрема особам хворим на ВІЛ-інфекцію, туберкульозом може бути завдано збитки, оскільки призначені для них кошти, використовуються не за їх цільовим призначенням і не в їх інтересах.
- По-друге, не можна очікувати, що донори продовжать подальше грантування грошових коштів, управління якими здійснюється безвідповідально або які витрачаються нераціонально чи не за цільовим призначенням.

Цілі Політики

Основна мета даної Політики полягає у сприянні Мережі в здійсненні її етичних зобов'язань, захисті ресурсів Мережі та її донорів, а також не допущення такої поведінки співробітниками Центрального офісу Мережі, яка не відповідає цінностям Мережі, Правилами внутрішнього трудового розпорядку Мережі, Кодексу поведінки та/або правилам чи рекомендаціям донорів.

Політика застосовується до співробітників Центрального офісу партнерів, субгарантерів, бенефіціарів, тощо (надалі Зацікавлені сторони) Мережі. Таким чином, цей документ містить викладену в письмовій формі офіційну політику Мережі в області запобігання протиправних дій, включаючи ефективні і конфіденційні процедури повідомлення про можливу неналежну поведінку або порушення в цілях вжиття відповідних заходів щодо усунення порушень.

Дана Політика належним чином доведена до відома заінтересованих сторін, є також засобом попередження і стримування неналежної поведінки. Дана Політика містить також опис прозорих способів вирішення проблем, пов'язаних з інформуванням про протиправні дії, таких як відповідь на стандартні запитання, надання гарантій, надання інформації та роз'яснень.

Мережа закликає всі зацікавлені сторони використовувати дану Політику щоб допомогти в виконанні місії Мережі як відповідального зберігача коштів донорів, призначених для їх законних і цільових одержувачів. Мережа виходить з того, що її обов'язки відповідального зберігача або довірчого розпорядника донорських коштів мають переважну силу по відношенню до можливих заперечень особистісного, культурного або історичного характеру, стосуються практики інформування про протиправні дії.

Мережа закликає всіх осіб (в тому числі, але не виключно співробітників, партнерів, субгарантерів, бенефіціарів, тощо), які беруть участь у глобальній боротьбі проти ВІЛ/СНІДу, туберкульозу, керуватися цією Політикою, задля захисту пожертвованих донорами коштів, призначених для благодійних цілей.

1.1. Визначення протиправних дій

- 1.1.1. Примушування** є тактикою схилення іншої особи до протиправних дій, яка може виражатись у залякуванні, умовляння, підкупі, погрозі та іншим чином. Примушування інколи використовується, щоб змусити людей співпрацювати при вчиненні акту шахрайства чи корупції. Наприклад, примушування може означати нанесення шкоди або загрозу нанесення шкоди людям або їх власності, щоб перешкодити їм відкрито повідомити про вчинення протиправних дій.

- 1.1.2. **Змова** є таємна угода з метою отримання несправедливих переваг. Змова має місце, коли два або більше осіб таємне домовляються про спільні дії, розподіл ролей тощо з метою досягнення певного протиправного результату (в тому числі, але не виключно: вплинути на певні процеси чи свідомо ввести в оману інших осіб). Прикладом може також служити спроба вплинути на результати проведення тендера або віддати перевагу певному учаснику тендера або певної компанії. Змова може також відноситись і до конфлікту інтересів. Наприклад, проведення тендера з порушеннями або на неконкурентній основі з метою задоволення сімейних або особистих інтересів.
- 1.1.3. **Корупція** є використання посадовою особою наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди посадовій особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей. Прикладом корупційних дій може бути пропонування або одержання неправомірної вигоди (в тому числі, але не виключно хабаря або «відкату»), пропозиція грошей посадовій особі за оформлення виграшу в тендері або вимагання грошей в обмін на надання контракту, пропозиція або прийняття надмірно дорогих подарунків або знаків вдячності за сприяння прийняттю певних рішень.
- 1.1.4. **Шахрайство** – це заволодіння чужим майном (в тому числі грошовими коштами) або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою іншої особи. Шахрайство часто є протиправна дія в сфері фінансової діяльності або бухгалтерського обліку, яка спрямована на вилучення особистої вигоди або надання недостовірної інформації. Іншими прикладами також є розкрадання і нецільове використання коштів, підробка або фальсифікація бухгалтерської та програмної документації, операцій, рахунків та іншої фінансової звітності.
- 1.1.5. **Шахрайство з продукцією медичного призначення** це розкрадання, нецільове використання або підробка виробів медичного призначення. Прикладом також є розкрадання ліків в системі охорони здоров'я з метою подальшого перепродажу з метою особистого збагачення. В результаті такої злочинної діяльності пацієнти позбавляються доступу до безкоштовних лікарських засобів. Це поняття також охоплює продаж в аптеках і на ринках підроблених або тих, що не відповідають стандартам якості, предметів медичного призначення, або передбачених для безкоштовного користування.

2. Система запобігання протиправних дій:

Мережа дотримується політики прозорості та підзвітності в процесі управління своїми та залученими від донорів ресурсами з метою забезпечення ефективного досягнення своїх стратегічних цілей.

У зв'язку з цим дана Політика спрямована на запобігання протиправних дії на основі: 2.1. Належної внутрішньої системи запобігання протиправних дії; 2.2. Програм навчання та ознайомлення персоналу та співробітників Центрального офісу Мережі та залучених працівників; 2.3. Проведення всебічних перевірок під час найму співробітників Мережі та залученні підрядників; 2.4. Ефективних механізмів контролю з залученням внутрішніх і зовнішніх аудиторів, а також з проведенням ефективних інспекцій та розслідувань.

2.1. Система запобігання протиправних дій:

В основі системи запобігання протиправним діям Мережі покладена модель "три лінії оборони" Інституту внутрішніх аудиторів (IBA).

Ролі і обов'язки по запобіганню протиправним діям розподіляються між співробітниками Мережі, що відповідають за управління ризиками (перша лінія оборони), представниками органів управління, що здійснюють моніторинг ризиків і контроль (друга лінія оборони) і Службою внутрішнього аудиту та управління ризиками, що надають Наглядовій Раді та вищому керівництву незалежні висновки про функціонування механізмів контролю в рамках діяльності Мережі (третья лінія). Відповідно до моделі Інституту внутрішніх аудиторів додатковими лініями оборони є зовнішній аудит.

В Мережі керівники Директоратів, які представляють собою першу лінію, здійснюють процеси, що включають елементи боротьби з шахрайством та іншими протиправними діями, і займаються підготовкою реєстрів ризиків, де реєструються основні ризики, що впливають на їх відповідні напрями.

Відділ управління ризиками та внутрішнього контролю, включаючи функції в частині розслідувань, інспекцій і внутрішнього аудиту, здійснює заходи у випадках, коли потрібна оцінка з незалежної точки зору, включаючи проведення розслідувань, аудитів і є елементом третьої лінії оборони.

За основу системи внутрішнього контролю (СВК) Мережі була взята керівні рекомендації COSO-2013, де детально описані 17 принципів ефективного внутрішнього контролю. У переглянуту систему увійшов конкретний принцип (принцип 8), згідно з яким Мережа повинна враховувати можливість шахрайства при оцінці ризиків, пов'язаних з досягненням її цілей.

Директор з внутрішнього аудиту та управління ризиками щорічно надає зацікавленим сторонам висновок з внутрішнього контролю, для чого на сайті Мережі публікується документ "Заява з питань внутрішнього контролю", де наводяться конкретні висновки про ефективність механізмів внутрішнього контролю Мережі, визначаються питання, що представляють значний ризик, і аспекти внутрішнього контролю, що вимагають доопрацювання, і в загальних рисах описуються заплановані заходи по зміцненню механізмів контролю.

Заява з питань внутрішнього контролю складається на основі інформації, що надходить від "трьох ліній оборони". Ця інформація включає наступне:

- a) процес сертифікації керівників (перша і друга лінії оборони). Всі керівники, що представляють першу і другу лінії оборони, повинні щорічно оформляти заяви-гарантії на підставі ряду питань, що охоплюють 17 принципів СВК (Додаток №1 до даної Політики)
- b) Директор з управління ризиками та внутрішнього контролю (третья лінія оборони) складає щорічно висновок про достатність та ефективність механізмів внутрішнього контролю на основі доповідей і рекомендацій, які надійшли протягом року.

2.2. Програма навчання та ознайомлення персоналу з даною Політикою

Мережа прагне попереджати акти шахрайства за допомогою структурованої програми навчання і підвищення кваліфікації.

У Мережі передбачений:

- обов'язковий навчальний курс для всіх штатних і позаштатних співробітників щодо запобігання здійсненню протиправних дій, який спрямований на підвищення обізнаності про ризики, пов'язані з шахрайством, і розвиток навичок, необхідних для розуміння, виявлення, попередження таких явищ і інформування про них;
- обов'язкова навчальна програма з етики для всіх штатних і позаштатних співробітників під назвою "Етика і стандарти поведінки в Мережі"

Співробітники Директорату з внутрішнього аудиту та управління ризиками повинні регулярно проводити роз'яснювальну роботу його штатними та позаштатними співробітниками, а у випадку необхідності – з співробітниками субгрантерів, яким Мережа передає донорські кошти.

2.3. Проведення всебічних перевірок в процесі найму співробітників

Співробітники Мережі є основним активом Організації та вносять істотний внесок в зниження ризику протиправних дій. Відповідальні за наймання і відбір персоналу, повинні звертати особливу увагу на сумлінність як критерій відбору, проводити всебічну перевірку і проявляти належну обачність в процесі найму штатних і позаштатних співробітників, незалежно від рівня їх посади і терміну служби.

2.4. Механізми контролю

Незалежна діяльність з внутрішнього контролю здійснюється з метою захисту сумлінності, дієвості та ефективності програм і заходів Мережі.

У відповідності зі своїм Положенням, співробітники внутрішнього аудиту здійснює діяльність з метою захисту сумлінності, дієвості та ефективності програм і заходів Мережі, а також виявляють і запобігають випадкам шахрайства, нераціонального чи нецільового використання і зловживання. Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками засвідчує, що дії співробітників Мережі не суперечать внутрішнім положенням Мережі та законодавству України, і що її підрядники та інші треті сторони дотримуються відповідні положення політики, правила та інструкції Мережі, включаючи дану Політику .

Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками повинен проводити оцінку ризику протиправних дій, в т.ч. шахрайства у всіх підрозділах Мережі з метою аналізу основних аспектів вразливості щодо шахрайства, пов'язаного з процесами, функціями і заходами, виділення напрямків, найбільш схильних до ризику, і визначення заходів щодо зниження рівня, регулювання характеру і форми відповідного ризику шахрайства. Результати оцінки ризику шахрайства представляються Директору виконавчому в форматі консультативного висновку 2 рази на рік. Оцінка ризику шахрайства охоплює як зовнішні так і внутрішні умови, які є джерелом ризику, і дозволяє встановити рівень, характер і форму відповідного ризику шахрайства. Її результати закладені в основу загальноорганізаційних стратегії і плану дій по боротьбі з шахрайством. Крім того, оцінка ризику шахрайства спрямована на підвищення обізнаності, що беруть участь в ній співробітників щодо ризику шахрайства і на розвиток їх навичок з оцінки ризику та використання реєстрів ризиків для того, щоб виявляти і документувати ризики шахрайства та таким чином попереджати або виявляти можливі випадки шахрайства в сферах , до яких відносяться їх функціональні обов'язки або в яких вони ведуть діяльність.

3. Інформування про протиправні дії.

Інформування про протиправні дії означає попередити третю сторону про те, що окрема особа або організація вже зробила або наразі скоює певне протиправне діяння. Будь-яка сторона, виходячи

з сумлінних спонукань, інформує про факти про будь-який вид забороненої практики що здійснюється або здійснювався в Мережі або в рамках проектів та програм, які фінансуються з боку Мережі, або у партнерстві.

Всі зацікавлені сторони Мережі, у тому числі працівники, представники суб-реципієнтів, членів Наглядової Ради, Координаційної Ради, зобов'язані повідомляти про неналежні дії, що здійснюються в рамках будь-яких видів діяльності Мережі.

3.1. Інформування про випадки протиправних дій органів управління Мережі

Обов'язково в порядок денний засідання Наглядової Ради один раз на рік повинен бути включений на постійній або довгостроковій основі пункт, що стосується попередження і виявлення шахрайства і боротьби з ним.

Внутрішній аудит включає огляд своєї діяльності в річний звіт, який повинен містити в тому числі інформацію про результати розслідувань, проведену роботу щодо запобігання шахрайства, оцінки передбачуваних збитків від шахрайства та відшкодованих сум, статистичні дані про види справ і їх статус і короткий опис кожної справи з певними збитками.

3.2. Перелік протиправних дій

Всі зацікавлені сторони зобов'язані повідомляти про правомірні дії, вчинені або скоєні щодо будь-яких видів діяльності Мережі, або його суб-реципієнтів. Такі дії включають, зокрема:

- 3.2.1. Розкрадання або нецільове використання грантових коштів або інших активів (включаючи розтрату, крадіжку майна, придбаного на кошти гранту).
- 3.2.2. Шахрайські дії щодо Мережі або одержувачів його грантів (наприклад, хабарництво, незаконне привласнення частини отриманих грошей, незаконне прийняття грошових винагород, підробка підписів, підробка вимог про сплату дорожніх витрат, поїздки без законних підстав).
- 3.2.3. Подання завідомо неправдивої інформації (включаючи неправдиву фінансову звітність або звітність про реалізацію програми та подання іншої недостовірної інформації) і несанкціоноване розкриття інформації.
- 3.2.4. Нераціональне або нецільове використання ресурсів, активів і грошових коштів (наприклад, навмисна закупівля прострочених ліків, поставка неякісних наборів для тестування).
- 3.2.5. Неетичну поведінку (поведінка, що підриває універсальні, основні етичні цінності, такі як справедливість, повагу, чесність, відповідальність, підзвітність і неупередженість), включаючи питання, пов'язані з порушенням прав людини в рамках підтримуваних Мережею програм.
- 3.2.6. Дії, які завдають шкоди репутації Мережі і можуть спричинити за собою проведення розслідування.
- 3.2.7. Зловживання владою або службовими повноваженнями.
- 3.2.8. Неефективне управління.
- 3.2.9. Нецільове використання активів програм.
- 3.2.10. Недотримання Політики донорів Мережі в області закупівлі (включаючи порушення тендерних процедур).
- 3.2.11. Несумлінне адміністрування (наприклад, нездатність приймати належних заходів для вирішення відомих проблем, не реагування на скарги).
- 3.2.12. Умисно прихований конфлікт інтересів.
- 3.2.13. Підміна товару і постачання фальсифікованих лікарських засобів.

3.2.14. Порухення положень Кодексу поведінки для постачальників http://www.theglobalfund.org/documents/corporate/Corporate_CodeOfConductForSuppliers_Policy_en/

3.2.15. Порухення положень Кодексу поведінки для одержувачів http://www.theglobalfund.org/documents/corporate/Corporate_CodeOfConductForRecipients_Policy_en/

Інші дії, як містять ознаки корупції чи шахрайства та умисно скоєні з метою незаконного заволодіння чужим майном (в тому числі грошовими коштами донорів) або отримання переваг від неправомірних дій.

Будь-яка особа, яка володіє інформацією, що має відношення до будь-якого з питань, має повідомити про це в відділ внутрішнього контролю по одному з каналів, зазначених у розділі 3.7. нижче.

3.3. Забезпечення конфіденційності та анонімності

Мережа прагне захистити інформаторів і створює можливість для розгляду всіх повідомлень про протиправні дії, забезпечити їх конфіденційність або анонімність. Інформатори самі приймають рішення про збереження конфіденційності або анонімності повідомлень про протиправні дії.

Представлені твердження можуть бути конфіденційними (особисті дані інформатора відомі тільки в Директораті з внутрішнього аудиту та управління ризиками і будуть зберігатися в таємниці) або анонімними (особисті дані інформатора не відомі нікому, навіть в Директораті з внутрішнього аудиту та управління ризиками).

Якщо при направленні конфіденційного повідомлення ви вказуєте свої особисті дані, Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками не передаватиме ці дані в інші підрозділи Мережі або зовнішнім організаціям, якщо ви не даєте на це своєї згоди. Єдині винятки з цих гарантій можуть бути зроблені в разі, коли Глобальний фонд зобов'язаний виконати конкретне юридичне зобов'язання, таке як постанова суду, або коли твердження було кваліфіковано як зловмисного, або коли його необхідно передати в відповідні органи. Гарантії Мережі по забезпеченню конфіденційності можуть бути в повною мірою ефективні, тільки в тому випадку, якщо інформатор також дотримується конфіденційності по відношенню до Мережі..

Анонімні повідомлення іноді важко оцінити, якщо відсутня можливість отримати додаткову інформацію від інформатора. Тому, якщо повідомлення направляється в якості анонімного, воно повинно бути якомога повнішим і містити якомога більше докладних відомостей, щоб особа, яка проводить розслідування вказаних у повідомленні даних, могла простежити інформацію, яка може знадобитися для продовження розслідування, а також включати додаткову документацію, яка підтверджує викладене в повідомленні. У зв'язку з цим, інформаторам рекомендується повідомляти про порушення в конфіденційному порядку, щоб повідомлення могло з найбільшою ймовірністю вплинути, оскільки в цьому випадку відділ внутрішнього контролю буде мати у своєму розпорядженні більш широкими можливостями для вивчення повідомлення і зможе отримати роз'яснення від інформатора, якщо і коли це буде потрібно. Щоб повідомлення з інформацією про порушення давало підстави для подальших дій, його потрібно підтримати необхідними даними, що підтверджують факт порушення.

3.4. Захист інформаторів

Обидва варіанти інформування про протиправні дії - в конфіденційному і анонімному порядку - спрямовані на забезпечення безпеки інформаторів. Мережа зобов'язується також не допускати спроб помсти чи переслідування інформаторів з боку осіб, які отримують перевагу від неправомірних дій, за втрату або потенційну втрату цієї вигоди, отриманої недозволенним шляхом.

В Мережі неприпустимі акти відплати, тобто акти дискримінації, репресій, переслідування або відплати в прямій або непрямій формі, які рекомендуються, якими загрожують або які застосовуються щодо інформатора, його родичів або партнерів з боку будь-якої особи у зв'язку з тим, що інформатор повідомив про протиправні дії відповідно до цієї політики, виходячи з сумлінних спонукань і розумно вважаючи, що виступає на захист справедливості.

Зазначений вище процес інформування введений відділом внутрішнього контролю з метою отримання конфіденційних або анонімних повідомлень без розкриття особистих даних особи, що направляє повідомлення, в максимально можливій мірі.

Коли будь-яка особа направляє повідомлення відповідно до цієї політики, виходячи з сумлінних спонукань і розумно вважаючи, що виступає на захист справедливості, то ніякі акти відплати проти цієї особи не допускаться, навіть якщо передана інформація виявиться помилковою.

У разі отримання твердження про переслідування з боку керівника норм або члена Ради директорів, Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками повинен провести оцінку такого твердження з участю зовнішнього експерта, який не працює в Мережі, і представити результати оцінки Директору виконавчому для подальших дій або проведення розслідування. У разі отримання твердження про переслідування з боку Директора виконавчого або Директора з внутрішнього контролю, оцінку повинна провести третя сторона за вибором Голови Наглядової Ради та представити результати оцінки Наглядовій Раді для подальших дій або проведення розслідування.

У разі отримання повідомлення про неправомірні дії від внутрішнього інформатора, Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками або Відділ управління персоналом Мережі може рекомендувати, якщо вважатиме це за необхідне, тимчасово призначити іншу особу на посаду співробітника, який, як стверджується, піддавався переслідуванню, або прийняти інші відповідні заходи для захисту інформатора від подальших актів відплати. Будь-яка така рекомендація може бути зроблена тільки з дозволу зацікавленого співробітника і відповідні заходи можуть бути прийняті для збереження конфіденційності співробітника в максимально можливій мірі.

Інформування відповідно до цієї Політикию ні в якій мірі не захищає інформаторів від санкцій, що випливають з їх власних протиправних дій. Інформування не є способом уникнути відповідальності за співучасть в скоєнні протиправної дії.

3.5. Дії Директорату з внутрішнього аудиту та управління ризиками в разі акту помсти інформатору або неправдивого повідомлення

До будь-якого співробітника Мережі, який зробив відповідні дії помсти стосовно інформатора про неправомірні дії будуть застосовані заходи дисциплінарного стягнення. Якщо твердження виявиться обґрунтованим, то воно буде кваліфіковано як злісно неправомірна поведінка і до співробітника будуть застосовані дисциплінарні заходи, включаючи можливе розірвання контракту.

Звинувачення, висунуті з використанням механізму інформування про протиправні дії, коли інформатору відомо, що звинувачення є хибним або коли звинувачення висувається з наміром ввести в оману, також будуть розслідуватися Директоратом з внутрішнього аудиту та управління ризиками і можуть привести до дисциплінарної та іншої передбаченої діючим законодавством України відповідальності інформатора.

3.6. Алгоритм роботи Департаменту з внутрішнього аудиту та управління ризиками

Підтвердження про отримання повідомлень Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками надає, по можливості, протягом одного дня з моменту отримання; співробітники відділу розглядають всі повідомлення та фіксують його в реєстрі звернень. Доступ до цього реєстру є тільки у співробітників відділу.

Щоб встановити, чи підпадає повідомлення в сферу повноважень Департамент з внутрішнього аудиту та управління ризиками, проводиться попередня оцінка, за результатами якої визначаються найбільш ефективні наступні дії. Вони можуть включати проведення розслідування або передачу матеріалів в інші органи, наприклад державним правоохоронним органам для відкриття кримінального провадження у випадку порушення національного кримінального законодавства.

Крім того, у відповідних випадках матеріали повідомлення можуть бути передані для прийняття управлінських заходів в інші підрозділи Мережі в разі відсутності очевидного конфлікту інтересів в даній сфері діяльності і з метою збереження конфіденційності.

Питання, що стосуються неправомірних дій співробітників Мережі, можуть належати до компетенції Відділ управління персоналом Мережі. У таких випадках Директор з управління ризиками та внутрішнім контролем повинен передати матеріали керівнику відділу людських ресурсів для оцінки та подальших дій.

Важливо відзначити, що Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками не буде намагатися з'ясувати особу інформатора про порушення, якщо інформатор не дасть на це своєї згоди.

Будь-яке розслідування являє собою професійний, систематичний і аналітичний процес, призначений для збору інформації з метою визначення, чи мало місце порушення, і якщо так, то які фізичні або юридичні особи мають понести за це відповідальність. Дослідження проводяться Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками Мережі ретельно і повністю на основі цілеспрямованого і об'єктивного підходу. Приймаються всі розумні заходи для достатнього вивчення питання. При проведенні розслідувань Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками забезпечується його повна незалежність від інших підрозділів Мережі та органів управління.

Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками раз на рік робить доповідь на засіданні Наглядової Ради про кількість і характер отримуваних ним повідомлень, а також проводить аналіз доповідей та результатів розслідувань для виявлення системних недоліків, з метою розробки більш чітких заходів контролю.

3.7. Процедури інформування

Всі співробітники Мережі повинні негайно повідомляти в Директорат з внутрішнього аудиту та управління ризиками про дії, які суперечать цій Політиці, діях, щодо яких є достатні підстави припускати, що вони суперечать їй, або про спроби здійснення такого роду дій. Крім того, керівники органів управління Мережі повинно негайно повідомляти про відомі їм випадки протиправних дій, в т.ч. шахрайства і корупції, або про відповідні підозри.

Повідомлення на адресу Директорату з внутрішнього аудиту та управління ризиками можна направляти по телефону (+38 044 467 75-67) або на конфіденційну "гарячу лінію" Мережі (skarga@network.org.ua). [Процедура](#) інформування про випадки шахрайства опублікована на інтернет-сайті Мережі. Крім того, Мережа надає бенефіціарам можливість направляти скарги та відгуки по здійснюваним Мережею заходів так, щоб залишатися в безпеці і зберігати анонімність. Механізми подання скарг і відгуків з використанням різних форматів, в тому числі телефонних

гарячих ліній, служб / поштових скриньок для роботи зі скаргами та відгукami і соціальних мереж, також сприяють ранньому виявленню випадків шахрайства, тому що є каналом, по якому бенефіціари або інші представники населення можуть повідомляти про проблеми безпосередньо в Мережу.

4. Відповідальність сторін за впровадження політики

4.1. Наглядова Рада.

Наглядова Рада задає найвищі етичні стандарти діяльності організації та визначає ключові принципи та положення політики щодо запобігання протиправним діям. Раз на рік Наглядова Рада заслуховує звіт Директора з внутрішнього аудиту про випадки дисциплінарних стягнень у зв'язку з протиправними діями.

4.2. Виконавчий директор. Виконавчий директор відповідає за впровадження цієї політики та визначає ролі та відповідальність співробітників за дотримання положень політики, контролює сумлінне виконання положень політики.

4.3. Директор з внутрішнього аудиту.

Директор з внутрішнього аудиту несе відповідальність за надання незалежної та об'єктивної гарантії стосовно ефективності контролю процесів, та забезпечення етичної поведінки в діяльності Мережі та її реципієнтів.

Забезпечує періодичні огляди цієї Політики та її впровадження. Також відповідає за проведення розслідувань у випадках протиправних дій у діяльності Мережі та суб-реципієнтів.

5. Дії, що впливають з порушень Політики

Директор з внутрішнього аудиту та управління ризиками може рекомендувати прийняття відповідних адміністративних, правових і/або дисциплінарних заходів щодо будь-якого співробітника Мережі або будь-якої організації, які є суб-грантерами Мережі та порушили цю Політику. Такі рекомендації про призупинення діяльності систематично виносяться при розгляді справ про протиправні дії. За допомогою обов'язкового курсу навчання по боротьбі з шахрайством співробітники Мережі проінформовані про те, що шахрайство є серйозний проступок, який може привести до введення дисциплінарних заходів, включаючи негайне звільнення.

Щорічно Директор виконавчий повинен інформувати Наглядову Раду про випадки дисциплінарних стягнень у зв'язку з протиправними діями. У доповіді повинно бути відображено, що у випадках протиправних дій Мережа запроваджувала санкції і вживала заходів щодо забезпечення дотримання Політики.

Мережа вживає заходів щодо пом'якшення ризиків, виявлених в результаті розслідувань. Фінансові збитки в зв'язку з шахрайством відшкодовуються за допомогою правових заходів, які приймає Мережа.